

**VARLIK YÖNETİM SEKTÖRÜ**

Varlık yönetim sektörü gelişmiş ekonomilerde etkili bir rol oynayarak sistemin bir parçası olarak büyümüştür. Ancak, sektör ülkemizde 2001 krizi sonucu oluşan sorunlu alacaklara çare olarak düşünülmüş ve 2004-2005 döneminde Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF) bünyesindeki bankaların sorunlu alacaklarını satın almaya başlamıştır. Varlık yönetim sektörü faaliyetlerine olumsuz bir algıyla başlamış olmasına rağmen, zaman içinde ölçek büyüklüğü kazanmış ve finans sektörünün önemli bir oyuncusu haline gelmiştir. Sektörün hiç var olmadığı ve herhangi bir TGA portföyünün satın alınmadığı varsayıldığında, bankacılık sektörünün 2021 yıl sonu %3,1 olan TGA oranının %4,7 civarında olacağı görülmektedir. Yıllar itibarıyla yasal alt yapısı güçlendirilen sektörün, aynı zamanda denetim mekanizmalarıyla izlenmesi önem arz etmektedir. Finansal Kurumlar Birliği çatısına dâhil edilen sektörün Haziran 2022 itibarıyla 7,3 milyar TL'lik aktifi, 3,9 milyar TL'lik özkaynağı ve 1,4 milyar TL'lik kredi borcu bulunmaktadır.

Varlık yönetim sektörü, beklentilere paralel olarak büyümeye devam etmektedir. Sektörün büyüme performansının arkasında: bankacılık sektörünün sorunlu alacaklarında yaşanan artış etkili olmaktadır. Ayrıca, büyüme potansiyelini canlı tutan diğer unsur ise ekonomik konjonktür ile bağlantılı olarak bankacılık sektörünün tahsili gecikmiş alacaklarındaki (TGA) artış beklentisidir. Sektörün büyümesindeki artış beklentisiyle, son 1 yılda 4 şirket daha faaliyet izni alarak sektöre katılmıştır. Ekim 2022 itibarıyla sektörde 23 VYŞ faaliyet göstermektedir. Ancak, sektördeki yoğunlaşma büyük oranda devam etmekte olup, iki şirketin hâkimiyeti devam etmektedir. Bu iki şirket aynı zamanda sektöre her alanda öncülük etmektedir.

Sektör tamamıyla bankacılık sektörünün TGA satışına bağlı olarak şekillenmektedir. Bankalar tarafından yapılan TGA satışları yıllar itibarıyla değişkenlik göstermektedir. Bankacılık sektörünün kredi hacmi 2021 yılsonunda 4,9 trilyon TL iken, Ağustos 2022 itibarıyla %35,9 artarak 6,7 trilyon TL'ye yükselmiştir. Söz konusu kredi artışı belli oranda sorunlu alacak artışını beraberinde getirmekte, bu çerçevede ortaya çıkan gerçekleştirmeler doğrultusunda bankalar TGA satışı yapmaktadır. Ağustos 2022 itibarıyla bankacılık sektörünün TGA tutarı, 2021 yıl sonuna göre sadece %2 artış göstererek 163 milyar TL'ye ulaşmıştır. TGA oranı kredi hacminin büyümesiyle %2,4'e gerilemiş olsa da, önümüzdeki dönemde kredilerdeki artış göz önüne alındığında, nominal olarak TGA'ların da artması beklenmektedir. Yakın izlemedeki kredilerin büyüklüğü de sektöre olan talebi canlı tutmaktadır. Haziran 2022 itibarıyla yakın izlemedeki kredilerin tutarı 663 milyar TL'ye ulaşmıştır.

Bankacılık sektörü 2021 yılında sektöre 5,7 milyar TL'lik TGA satışı gerçekleştirmiştir. 2022 yılının ilk yarısında ise 4,4 milyar TL'lik satış gerçekleştirilmiştir. Sektör temsilcilerinin 2022 yılı için satış beklentisi 10 ile 15 milyar TL arasında değişmektedir. Sektörde rekabet artışı ve satışa çıkan TGA tutarının az olması nedeniyle portföylerin ortalama satın alım fiyatları artış göstermiştir. Satın alım fiyatlarının, son çeyrekte TGA satışlarının artmasıyla bir miktar gerileyeceğini düşünmekteyiz. Uygun koşullarda fonlama imkanı, özellikle küçük ve orta ölçekli şirketler için alım miktarlarını arttırmaları açısından önemini korumaktadır.

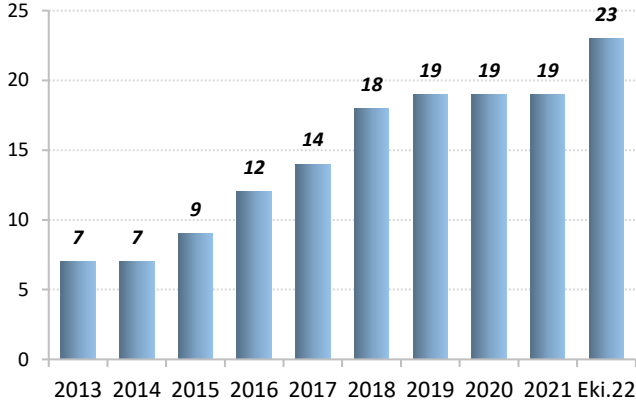
## VARLIK YÖNETİM SEKTÖRÜ

Sektör şirketleri, olumsuz ekonomik koşullara rağmen, hükümetin genişleyici para politikası sayesinde yüksek tahsilatlar gerçekleştirmiştir. Sektöre yönelik yayımlanan verilere göre Haziran 2022 itibarıyla VYŞ sektörü 12,8 milyar TL'lik bir tahsilat sağlamıştır. Aynı dönem itibarıyla sektörün tahsil etmeye çalıştığı kalan anapara büyüklüğü 63,5 milyar TL'dir. Ağırlıklı olarak bireysel borçluların dosyalarına sahip olan sektör, toplamda 5,6 milyon müşterinin 10,4 milyon borç dosyasını, 2289 personel istihdam ederek yönetmektedir. Sektörün önümüzdeki dönemlerde hem yeni portföy alımları hem de mevcut portföylerin projeksiyon güncellemeleriyle büyümesi beklenirken, toplam aktiflerinin ve tahsilatların artması olasıdır.

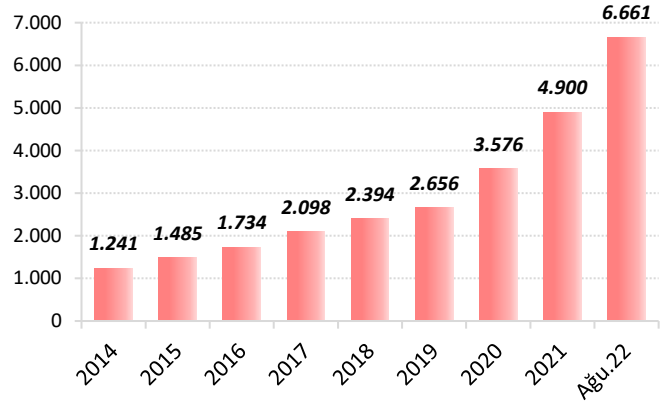
Hükümetin ekonomiye ilişkin düzenlemeler içeren kanun teklifinde "Bankacılık Kanunu kapsamında faaliyet gösteren varlık yönetim şirketlerince, banka ve diğer mali kurum ve kuruluşlardan 15 Ağustos 2022 tarihi itibarıyla devir ve temlik alınan ve bu kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla anapara takip bakiyesi 2 bin 500 lira ve altında bulunan bireysel nitelikli her türlü kredi sözleşmesinden kaynaklı alacakların anapara takip bakiyesinin yarısı; kalan anapara, faiz, masraf, vekalet ücretleri ve benzeri alacaklarının takibinden feragat edilmesi şartıyla, Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna (TMSF) aktarılan tutardan Fonun iştiraki olan varlık yönetim şirketi aracılığıyla ödenecek." denmektedir. Bu düzenlemenin yaklaşık 900 bin kişiyi ilgilendirdiği belirtilmektedir. Bu düzenlemeyle sektör şirketlerine sağlanacak para sektörün büyümesine destek olacaktır. Sektör şirketlerinden yapılan açıklamalara göre bahse konu düzenlemenin kapsadığı alacakların Şirketlerin tahsili gecikmiş alacak portföyü içerisindeki payının %1,5 - %2,0 arasında olacağı öngörülmektedir.

## GÖSTERGELER

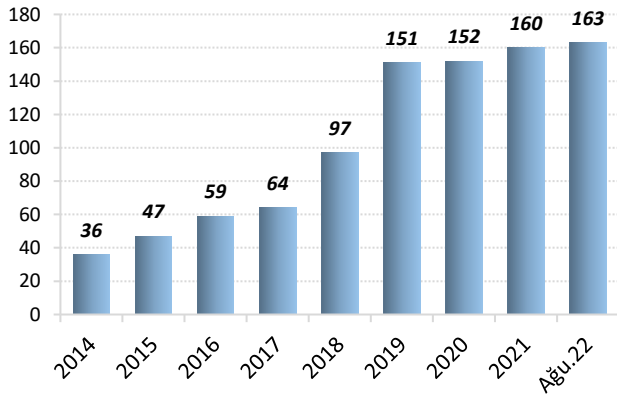
Şekil 1- Varlık Yönetim Şirket Sayısı



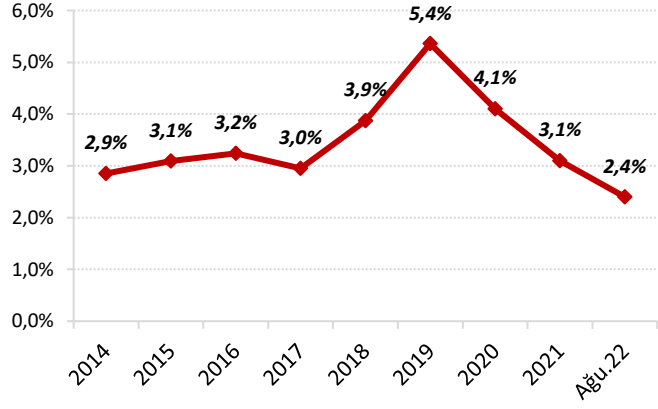
Şekil 2- Bankacılık Sektörü Top. Krediler, Milyar TL



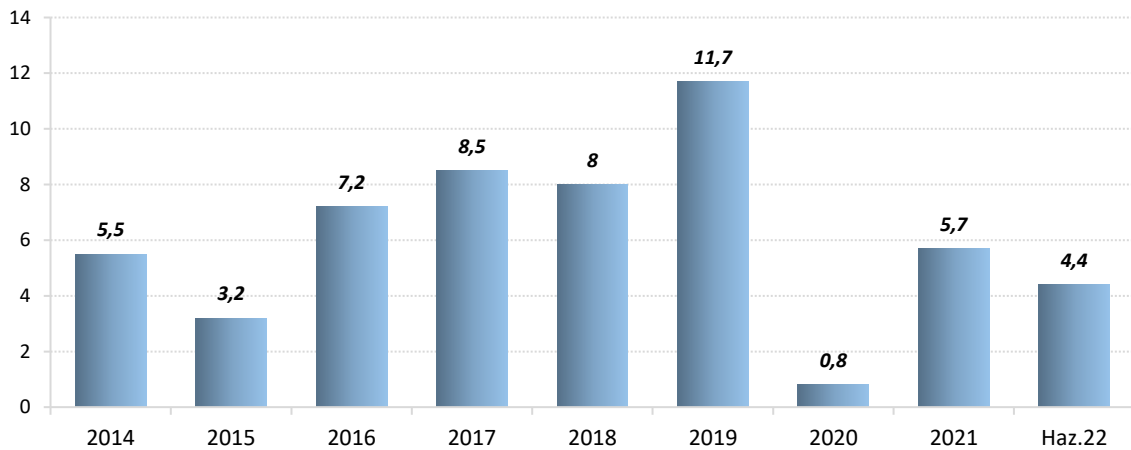
Şekil 3- Bankacılık Sektörü TGA, Milyar TL



Şekil 4- Bankacılık Sektörü TGA Oranı



Şekil 5- VYŞ'lere Satılan TGA, Milyar TL





İstanbul Uluslararası Derecelendirme Hizmetleri A.Ş.

Esentepe Mah. Büyükdere Cad. Müselles Sok. Onur İş Merkezi No:1/2  
Şişli / İSTANBUL

Tel: 0212 272 01 44

Fax: 0212 257 54 85

Sanem Kabaklıç – Kredi Derecelendirme Uzmanı

[sanem@turkrating.com](mailto:sanem@turkrating.com)

---

Bu rapordaki bilgiler ve yorumlar, kamuya açık, güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan temin edilen bilgilerden derlenmiştir. Bununla beraber, bu raporda geçen bilgilerin kullanılması veya bu raporun yararlandığı kaynaklardaki hata ve eksikliklerden doğan bilgilerin kullanılması sonucunda yatırımcıların uğrayabilecekleri doğrudan ve/veya dolaylı zararlardan İstanbul Uluslararası Derecelendirme Hizmetleri A.Ş. sorumlu tutulamaz. Bu raporlar hiçbir şekilde menkul kıymetlerin alımı veya satımı konusunda tavsiye olarak yorumlanmamalıdır. Kullanan ancak kendi bilgi, inisiyatif ve değerlendirmesi ile hareket edecektir.

---